



Čas přípravy
20–30 minut



Čas realizace
cca 60 minut



Prostor
klubovna



Roční období
kdykoli



Počet účastníků
1+



Věková kategorie
nečte/nepíše

MRAVENEČEK – ŠIKOVNÉ PRSTÍKY

Obecný cíl:

Rozvoj těchto kompetencí: k učení, ke komunikaci, pracovní.

Konkrétní cíl:

Chápání, poznávání a rozvíjení řeči ve spojení s jednoduchými grafickými projevy.

Šití rozvíjí jemnou hybnost prstů.

Rozvíjení koordinace ruka – oko.

Motivace:

Vyrábění je jednou z činností, při které se děti seberealizují. Při vytváření výrobků vedeme děti k rozvoji jemné motoriky.

Legenda:

Žil byl jeden malý kluk v pokojíčku v podkroví. Přes den chodil do školky a večer vysedával u počítače, u knížek nebo si hrál. Sám. Maminka neměla moc času. Musela vydělávat peníze, když tatínek odešel a tak spolu doma zůstali sami. Jediným přítelem kloučka se stal pavouček, který bydlel v pokoji v koutě pod stropem. Jemu mohl říkat všechno, co ho trápí, a pavouček ho trpělivě poslouchal. Byl rád a klukova přátelství si velice považoval. Pavouček se spouštěl po nitce až k jeho uchu, aby mu byl nablízku, aby spolu s ním mohl prožívat radost, když se mu něco povedlo. Byli spolu šťastní. Pak nastal den, kdy si kluk do pokojíčku přivedl na návštěvu kamarádka ze školky. Byla moc krásná, pavoučkovi se moc líbila, a proto se spustil blíž, aby ji také uvítal. Jenže ona zapištěla: Fuj, pavouk, okamžitě ho vyhod!

A čeho se pavouček dočkal?! Vidí, že jeho přítel bere noviny a skleničku... Na nic nečekal a sám utekl z pokoje ven. A od té doby se již nevrátil a žije sám. O žádné přátelství s lidmi už nestojí...

Potřeby:

Pastelky, pracovní list, tupé (vyšívací) jehly, bavlnky, botičky s tkaničkami.

K tomuto metodickému listu jsou pracovní listy T5A, B.

Provedení:

Na úvod začneme básničkou o ježkovi.

Ježek (Spojení artikulace s jemnou motorikou = říkáme veršovanku a kreslíme.)

Je tu velká boule, jak půl zeměkoule – velký nos z ní kouká, na špičce má brouka, oko jako trnka, ucho jak od hrnka, tlapky na procházku, také kus ocásku. Jehly a špendlíky k tomu a ježek poběží domů.

Pak se pustíme do legendy s pavoučkem, kterou zakončíme povídáním o významu přátelství (dnes to však není hlavní téma). Pavouček to umí s nitkami – o to se dnes pokusíme i my.

Pracovní list – Šikovné prstíky

1. Dokreslí pavoučkovi pavučinu.
2. Druhou, menší pavučinku pavoučkovi vyšij.

Nejdříve jen dokreslíme pavoučkovi jeho pavučinku. Pak se pokusíme o to samé s tupou, vyšívací jehlou a bavlnkou. Pro méně šikovné děti je ideální pavučinku k vyšívání podleprtičtvtvkou a vpichy pro děti připravit (položíme čtvtvkou např. na prošívání sedák na židli a připínáčky či jehlou propícháme v místech vpichu, nebude se to pak dětem trhat, zejména pokud „šijí“ poprvé). Děti také zpravidla nezvládnou uzlík na konci nitě, s tím jim pomůžeme. Na závěr schůzky si můžeme nacvičit zavazování botiček na kličku.

Nápady k rozšíření nebo obměně schůzky:

Zasítění

Děti si sednou do kroužku včetně vedoucích. Vedoucí má klubíčko a hodí je dítěti naproti; provázek drží v jedné ruce a druhou hází. Říká při tom své jméno a jméno toho, komu klubíčko posílá. Na závěr jsou všichni propojeni (vytvoří se hezká pavučina). Mohou ji zkusit i rozmotat.

Tkaní

Osnovu na tkaní připravíme do krabice od bot, bonboniéry apod. z dlouhého kusu vlny, kterou protáhneme šesti otvory ve dvou protějších kratších stěnách krabice a proti vyvléknutí zajistíme uzlíky nebo lepenkou. Osnova je



tvořena šesti napjatými nitěmi. Další dlouhý kus vlny, nejlépe jinak barevný, kterým budeme tkát, navineme na kousek lepenky. Její konec uvážeme k první niti osnovy v krabici a ukážeme dítěti, jak ji proplétat: jednou nahoru, jednou dolů. V další řadě to vychází přesně naopak.

Pavučina z drátků

Pokud si myslíme, že naše děti tyto obtížné úkony (vyšívání, tkání) nezvládnou, můžeme jim připravit lehčí variantu: pavučinu z drátků – čističů dýmek. Vyrábějí se v rozmanitých barvách a lze je ohýbat, smotávat a vyrábět z nich nejen pavučinku s pavoučkem, ale i další postavičky a zvířátka. Vymyšlení příběhů a fantazii se meze nekladou.

Vzory tkané papírem

Barevný papír formátu A5 přehneme na polovinu.

Prostříháme složený papír od hřbetu ke krajům po 1 cm od sebe tak, aby zůstal asi 1,5 cm široký, nenastřížený okraj. Papír rozložíme.

Do takto vzniklé osnovy začneme vetkávat různé barevné pásy – papírové proužky cca 1 x 20 cm. Lze využít např. balicí papír, různé plakáty, staré pohlednice, tapety...

Tkát můžeme – pravidelně vrchem a spodem nebo ob dvě vrchem, ob jednu spodem nebo ob jednu vrchem, ob tři spodem. I při nepravidelném tkání vznikají zajímavé vzory.

Obrazce na osnově z hřebíků

Potřebujeme prkénka z měkkého dřeva, malé kladívko a hřebíčky „papíráky“ a barevné bavlnky.

Hřebíky natlučeme do prkénka. (Dáme pozor, aby hřebíčky neprošly celou tloušťkou a jejich hroty nevystupovaly zespodu.) K jednomu hřebíčku přivážeme koneček bavlnky. Potom ji natáhneme k jinému hřebíčku a obmotáme. Postupujeme dle vlastní fantazie.

Tento metodický list pomáhá naplňovat Ideál Pionýra: Poznání – osvoj si vědění, znalosti a dovednosti.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Pozor na genotyp vedoucí ruky (u leváků). Pohyby s říkankou nejprve děláme do vzduchu a zapojíme obě ruce. Potom je možné pohyby zviditelnit např. na tabuli pomocí křídly nebo navlhčené houbičky a nakonec pomocí pastelky. Projevujeme radost nad sebemenším pokrokem dětí.

Chvalte dysgrafikům veškeré snahy o dokončení pavučinky jak u kreslení, tak u vyšívání.

Nadaným nabídněte náročnější ruční práce: tkání, vyšívání, pletení atd.

Pozor na:

Pozor při práci s jehlou a nůžkami. Při vyšívání pavučinky by měly děti sedět v klidu.

Moje poznámky:

Další náměty lze čerpat:

František SYNEK Říkáme si s dětmi dětmi. ArchArt, 2004.

DOROTHY E. Kdo si hraje, nezlobí. Frýdek-Místek: Alpress, 2003.

Maryann KOHLOVÁ Dalších 199 výtvarných činností. Praha: Portál 1997.